

ลักษณะเช่นเดียวกัน อาจารย์ปรีดา วีรสวัสดิ์ (อดีต
อาจารย์โรงเรียนวัดไตรมิตรวิทยาราม) ได้เชิญเจ้าหน้าที่
กรมศิลปากรเดินทางมาตรวจสอบพระพุทธรูปองค์นี้
เมื่อตรวจสอบแล้วพบว่า พระพุทธรูปองค์นี้เป็นโลหะทองคำ
มีทองคำถึง 70% ชาวบ้านจึงเรียกพระพุทธรูปองค์นี้ว่า
หลวงพ่ทองคำ

หลวงพ่ทองคำ เป็นพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์และ
เป็นที่สักการะกราบไหว้ของชาวพุทธที่เลื่อมใสในองค์ท่าน
ถือว่าเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์คู่บ้านพะเยาและชาวอำเภอเส้าให้

ปัจจุบันหลวงพ่ทองคำประดิษฐานอยู่ที่วัดพะเยา
ตำบลศาลาไทย อำเภอเส้าให้ จังหวัดสระบุรี

หลวงพ่ทองคำ วัดพะเยา ต.ศาลาไทย อ.เส้าให้ จ.สระบุรี

ทางด่วนส่วนจำกัด โรงพิมพ์ไทยศิริ

(ข้างธนาคารยูโอบี) ต.ปากเพรียว อ.เมือง จ.สระบุรี 18000
โทร. 0-3631-2601-2 แฟกซ์. 0-3622-0127

พิมพ์ถวาย

ประวัติ

พระพุทธรูปทองคำ วัดพะเยา

วัดพะเยา ตั้งอยู่บนฝั่งแม่น้ำป่าสัก ด้านทิศ
เหนือติดหมู่บ้านที่ 1 ตำบลศาลาไทย อำเภอเส้าให้
จังหวัดสระบุรี ด้านหลังวัดมีถนนสายปากบาง - สระบุรีผ่าน
ประชากรในหมู่บ้านพะเยาเชื่อกันว่าบรรพบุรุษของตน
ได้อพยพมาจากเมืองเหนือ คราวเดียวกับชาวเชียงใหม่
ที่อพยพมา เมื่อปี พ.ศ.2347 สมัยรัชกาลที่ 1 แห่งกรุงรัตน-
โกสินทร์ที่น่าเชื่อว่าเป็นชาวเมืองเหนือพระชนบทรรมเนียม
ประเพณีและภาษาพูดสำเนียงเมืองเหนือ (ภาษายวน)
ยังพอมีเหลือให้พิสูจน์ได้จนถึงทุกวันนี้

เดิมพระพุทธรูปทองคำองค์นี้ประดิษฐานอยู่กลาง
บริเวณวัดร้างแห่งหนึ่งในอำเภออุทัย จังหวัด
พระนครศรีอยุธยา องค์พระลงรักพอกปูนปิดบังองค์ไว้

ทั้งองค์ คงจะเป็นพระที่สร้างขึ้นในสมัยกรุงศรีอยุธยา
ตอนปลาย เมื่อเสียกรุงครั้งที่ 2 ปี พ.ศ.2310 พระพุทธรูป
องค์นี้ คงจะอยู่ในวัดใดวัดหนึ่งในชานเมืองหลวง
ชาวบ้านเกรงว่าพม่าเข้าศึก เมื่อตีกรุงศรีอยุธยาแตกแล้ว
จะทำลายพระพุทธรูปองค์นี้ จึงนำเอาองค์พระหนีออกมา
แล้วใช้ปูนพอกปิดบังความจริงไว้ไม่ให้ผู้ใดรู้ว่าองค์พระจริง
เป็นโลหะทอง และทิ้งไว้แถวอำเภอดุขทัย พระพุทธรูป
องค์นี้ถูกทิ้งไว้ในวัดร้าง อำเภอดุขทัย มาตั้งแต่สมัยเสียกรุง
ศรีอยุธยา ครั้งที่ 2 จนกระทั่งปี พ.ศ.2420 ชาวบ้านศาลาริ
ไทย หมู่ที่ 3 ตำบลศาลาริไทย อำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี
ได้สร้างสำนักสงฆ์ขึ้นในหมู่บ้านชื่อวัดอุทิศสโมสรแต่ยังขาด
พระพุทธรูปองค์ใหญ่ทราบข่าวว่าบริเวณวัดร้างอำเภอดุขทัย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีพระพุทธรูปปูนปล่อยทิ้งไว้
ตากแดดกรำฝน ไม่มีคนสนใจมาหลายปีแล้ว จึงไป
อัญเชิญพระพุทธรูปองค์นี้มาประดิษฐานไว้ที่วัดอุทิศสโมสร

ประมาณปี พ.ศ.2478 หมู่บ้านที่ทำบุญวัดอุทิศ
สโมสรประสบปัญหาขาดแคลนน้ำ ฝนแล้ง ชาวบ้าน

กลุ่มนี้อพยพไปอยู่ที่อื่นปล่อยวัดทิ้งไว้และร้างลงในปีต่อมา
ส่วนพระพุทธรูปองค์นี้ก็ไม่มีใครสนใจเอาใจใส่ดูแล
ปล่อยทอดทิ้งให้ตากแดดกรำฝนมาเป็นเวลาหลายปี

ต่อมาในปี พ.ศ.2484 วัดพะเยาว์ต้องการ
พระประธานในอุโบสถองค์ใหม่และใหญ่กว่าเดิม เนื่องจาก
พระประธานองค์เดิมเล็ก ชาวบ้านพะเยาว์จึงได้อัญเชิญ
พระพุทธรูปปูนที่วัดร้างอุทิศสโมสรมาเป็นพระประธาน
ในอุโบสถหลังเก่าซึ่งบูรณะปฏิสังขรณ์ใหม่

ในปี พ.ศ.2493 พระเทพวิมลโมลี (มณี อดีต
เจ้าคณะจังหวัดสระบุรี) ชาวบ้านพะเยาว์ได้นิมนต์มาเป็น
อุปัชฌาย์บวชชาวบ้านท่านเห็นพระประธานในอุโบสถ
มีลักษณะดี แต่ตามองค์พระมีรอยปูนกระเทาะดำ ๆ
ต่าง ๆ ไม่สมควรปล่อยทิ้งไว้ในลักษณะนี้ต่อไป

ชาวบ้านพะเยาว์ได้ช่วยกันกะเทาะปูนที่พอก
องค์พระออกทั้งหมด จึงพบว่า องค์พระเป็นโลหะทอง
ทั้งองค์ ระยะเวลาที่วัดไตรมิตรฯ ก็มีพระพุทธรูปทองคำ

๒ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เสด็จฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้
ตั้งหม่อมเจ้าหญิงกัลยาโศกนาถศิริเป็นโอรสองค์ที่ ๓๖
ทั้งหม่อมเจ้าหญิงกัลยาโศกนาถศิริเป็นโอรสองค์ที่ ๓๖
นั้นวัดไตรมิตร ฯ ก็มีพระพุทธรูปทองคำลักษณะเช่นเดียวกัน
อาจารย์ปรีดา วีระสวัสดิ์ (อดีตอาจารย์โรงเรียนวัดไตรมิตร
วิทยาราม) ได้เชิญเจ้าหน้าที่กรมศิลปากรเดินทางมาตรวจสอบ
พระพุทธรูปองค์นี้ เมื่อตรวจสอบแล้วพบว่าพระพุทธรูปองค์นี้
เป็นโลหะทองมีทองคำถึง 70% ชาวบ้านจึงเรียกพระพุทธรูป
องค์นี้ว่า หลวงพ่อทองคำ

หลวงพ่อกำ เป็นพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์และเป็นที่
สักการะกราบไหว้ของชาวพุทธที่เลื่อมใสในองค์ท่าน ถือว่า
เป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์คู่บ้านพะเยาและชาวอำเภอเสนาห์

ปัจจุบันหลวงพ่อกำประดิษฐานอยู่ที่วัดพะเยา
ตำบลศาลาไทย อำเภอเสนาห์ จังหวัดสระบุรี

หลวงพ่อกำ วัดพะเยา อ.ศาลาไทย จ.สระบุรี

พระพุทธรูปทองคำวัดพะเยา

วัดพะเยา ตั้งอยู่บนฝั่งแม่น้ำป่าสัก ตำบลทิศเหนือ
หมู่บ้านที่ 1 ตำบลศาลาไทย อำเภอเสนาห์ จังหวัดสระบุรี
ท่านเจ้าคุณมิ่งมุนีสาธิตปาณิกายก พระครูในหมู่บ้าน
พะเยาเชื่อกันว่าบรรพบุรุษของตน ได้อพยพมาจากเมือง
คราวเดียวกับชาวเวียงจันทน์ที่อพยพมาเมื่อ พ.ศ. 2347
รัชกาลที่ 1 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ที่นำเชื่อว่าเป็นชาวเมือง
เพราะขนบธรรมเนียมประเพณีและภาษาพูดดำเนินเมืองเหนือ
(ภาษายวน) ยังพอมีเหลือให้พิสูจน์ได้จนถึงทุกวันนี้

เดิมพระพุทธรูปทองคำองค์นี้ประดิษฐานอยู่ ถัดจากบริเวณ
วัดร้างแห่งหนึ่งในอำเภอดุสิต จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
พระองค์ถูกพายุพัดมาปลิวมาลงที่วัดร้างแห่งนี้ คงจะเป็นพระที่สร้าง
ในสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนปลาย เมื่อเสียกรุงครั้งที่ 2 ปี พ
2310

พระพุทธรูปองค์นี้ คงจะอยู่ในวัดใดวัดหนึ่งในชานเมืองหลวง
ชาวบ้านเกรงว่าพม่าจะลัก เมื่อศึกกรุงศรีอยุธยาแตกแล้ว
จะทำลายพระพุทธรูปองค์นี้ จึงนำเอาองค์พระหนีออกมาแล้ว
ใช้ปูนพอกปิดบังความจริงไว้ ไม่ให้ผู้ใดรู้ว่าองค์พระจริงเป็นโลหะ
ทอง และทิ้งไว้แถวอำเภอดุทัย พระพุทธรูปองค์นี้ถูกทิ้งไว้
ในวัดร้าง อำเภอดุทัย มาตั้งแต่สมัยเสียกรุงศรีอยุธยา ครั้นที่ 2
จนกระทั่งปี พ.ศ. 2420 ชาวบ้านศาลาริไทย หมู่ที่ 3 ตำบล
ศาลาริไทย อำเภอเสนาห์ จังหวัดสระบุรี ได้สร้างสำนักสงฆ์
ขึ้นในหมู่บ้านชื่อ วัดอุทิศสโมสร แต่ยังขาดพระพุทธรูปองค์ใหญ่
ทราบข่าวว่าบริเวณวัดร้างอำเภอดุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
มีพระพุทธรูปปูนปล่อยทิ้งไว้ตากแดดกรำฝน ไม่มีคนสนใจมา
หลายปีแล้ว จึงไปอัญเชิญพระพุทธรูปองค์นี้มาประดิษฐานไว้
ที่วัดอุทิศสโมสร

ประมาณปี พ.ศ. 2478 หมู่บ้านที่ทำบุญวัดอุทิศสโมสร
ประสบปัญหาขาดแคลนน้ำ ฝนแล้ง ชาวบ้านกลุ่มนี้อพยพไปอยู่

ที่อื่น ปล่อยวัดทิ้งไว้และร้างลงในปีต่อมา ส่วนพระพุทธรูป
องค์นี้ก็ไม่มีใครสนใจเอาใจใส่ดูแล ปล่อยทอดทิ้งให้ตากแดด
กรำฝนมาเป็นเวลาหลายปี

ต่อมาในปี พ.ศ. 2484 วัดพะเยาว์ต้องการพระประธาน
ในอุโบสถองค์ใหม่และใหญ่กว่าเดิม เนื่องจากพระประธาน
องค์เดิมเล็ก ชาวบ้านพะเยาว์ จึงได้อัญเชิญพระพุทธรูป
ปูนที่วัดร้างอุทิศสโมสรมาเป็นพระประธานในอุโบสถหลังเก่า
ซึ่งบูรณปฏิสังข์ใหม่

ในปี พ.ศ. 2493 พระเทพวิมลโมลี (มณี อดีตเจ้าคณะ
จังหวัดสระบุรี) ชาวบ้านพะเยาว์ได้นิมนต์มาเป็นอุปนาย
บวชชาวบ้านท่านเห็นพระประธานในอุโบสถมีลักษณะดี แต่
ตามองค์พระมีรอยปูนกระเทาะ ค่ำๆ ค่ำๆ ไม่สมควรปล่อย
ทิ้งไว้ ในลักษณะนี้ต่อไป